

avocatul
poporului
OMBUDSMAN

26 aprilie 2024

nr. 04-4/6-400

la nr. _____

din _____

Consiliilor municipale/raionale

(conform listei)

AVIZ

formulat în temeiul art. 24 alin. (1) din Legea Republicii Moldova cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman), nr. 52 din 03.04.2014

A. Aspecte introductive

Instituția Ombudsmanului asigură promovarea și protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului¹.

Avocatul Poporului pentru drepturile copilului își desfășoară activitatea în temeiul tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, Principiile de la Paris², art. 59¹ al Constituției Republicii Moldova și Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsman), nr. 52 din 3 aprilie 2014.

Potrivit art. 1, alin. (2) din Legea nr. 52/2014, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului contribuie la apărarea drepturilor și libertăților copilului prin prevenirea încălcării acestora, prin monitorizarea și raportarea modului de respectare a drepturilor și libertăților fundamentale ale copilului la nivel național, prin perfecționarea legislației ce ține de domeniul drepturilor și libertăților omului, prin colaborarea internațională în acest domeniu, prin promovarea drepturilor și libertăților omului și a mecanismelor de apărare a acestora, prin aplicarea procedeelelor reglementate de prezenta lege.

În temeiul art. 17 alin. (1) al Legii menționate supra, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului asigură implementarea, la nivel național, de către persoanele cu funcții de răspundere de toate nivelurile, a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și ale altor tratate internaționale din domeniu la care Republica Moldova este parte.

¹ Articolul 59¹(1) din Constituția Republicii Moldova.

² Adoptate prin Rezoluția Adunării Generale a ONU, nr.48/134 din 20.12.1993.

B. Observații generale

Pe parcursul anului 2023, în vizorul Avocatului Poporului pentru drepturile copilului s-au aflat mai multe cazuri ce țin de siguranța copiilor în realizarea dreptului acestora la odihnă și recreere.

La 18 ianuarie 2023, un băiat de 16 ani din satul Seliște, raionul Orhei, a decedat după ce poarta de fotbal a unui teren sportiv, nefiind bine fixată, s-a prăbușit peste el.³

Un caz similar a avut loc la 31 mai 2023, când peste un copil de 15 ani din sectorul Ciocana al capitalei a căzut poarta de fotbal, în aceleași circumstanțe. Copilul a suferit vătămări corporale grave, iar la 01 iunie 2023 a decedat.⁴

Un alt caz a avut loc în 23 iulie 2023. Peste un bărbat de 46 ani din s. Romanești, r-nul Strășeni, la fel, s-a prăbușit poarta de pe un teren de fotbal din localitate.⁵

În contextul situațiilor tragice care au loc, este tot mai evident că problema siguranței copiilor pe terenurile sportive ia amploare. Acest subiect a fost abordat de către Avocatul Poporului pentru drepturile copilului inclusiv în Raportul anual privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2023.⁶

Recent, la data de 30 martie 2024, un băiat de 7 ani din r-nul Sîngerei a fost spitalizat la Institutul Mamei și Copilului din capitală, după ce peste el a căzut poarta de fotbal⁷. Responsabilii din cadrul instituției medicale relatează despre faptul că starea copilului este gravă, având leziuni preponderent în zona cervicală, la moment aflându-se în secția de reanimare chirurgicală.

Astfel, se conturează tot mai mult necesitatea stringentă de a întreprinde măsuri urgente și eficiente în vederea asigurării dreptului la viață și sănătate a copiilor atunci când aceștia își realizează dreptul la recreere.

C. Standarde aplicabile și estimarea Avocatului Poporului

În acest sens, reiterăm prevederile art. 6 din Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, care prevede că copilul are dreptul inerent la viață, iar statul are obligația de a asigura supraviețuirea și dezvoltarea copilului.

Subsidiar, așa cum prevede Comentariul General nr. 4 al Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului, „Sănătatea și dezvoltarea adolescenților în contextul Convenției cu privire la Drepturile Copilului”, în exercitarea obligațiilor sale, statele părți trebuie să ia toate măsurile legislative, administrative și de altă natură corespunzătoare pentru

³ <https://primelestiri.md/un-baiat-de-16-ani-a-decedat-dupa-ce-o-poarta-de-fotbal-s-a-prabusit-pestel-el---128978.html>

⁴ <https://protv.md/actualitate/caz-tragic-la-chisinau-un-adolescent-a-murit-dupa-ce-o-poarta-de-fotbal-a-cazut-pestel-el---2655906.html>

⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=Uf-1PPOwPxM>

⁶ <https://ombudsman.md/proiectul-raportului-anual-privind-respectarea-drepturilor-si-libertatilor-omului-in-republica-moldova-2023-este-expus-public-pentru-consultare/>

⁷ <https://protv.md/actualitate/un-copil-din-singerei-a-ajuns-in-stare-grava-la-spital-dupa-ce-o-poarta-de-fotbal-a-cazut-pestel-el---2685316.html>

realizarea și monitorizarea drepturilor adolescenților la sănătate și dezvoltare. În acest scop, potrivit Comentariului, statele părți trebuie să îndeplinească în mod special următoarea obligație: „Să creeze un mediu sigur și propice pentru adolescenți, inclusiv în cadrul familiei lor, în școli, în toate tipurile de instituții în care pot trăi, la locul de muncă și/sau în societate în ansamblu”.

Constatăm, cu regret, că la nivel național lipsesc reglementările în ceea ce privește amenajarea terenurilor de fotbal, fapt care aduce prejudiciu siguranței vieții și sănătății persoanelor. În fapt, crearea cadrului normativ național este de competența autorității centrale de specialitate. Astfel, urmare a constatării de către Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a acestei deficiențe la nivel legislativ, urmează inițierea unei proceduri care ar avea drept rezultat stabilirea normelor și a standardelor minime în privința amenajării și exploatării terenurilor sportive de pe teritoriul țării, astfel încât viața, sănătatea și integritatea copiilor să fie garantată.

Potrivit informațiilor oferite de către Ministerul Educației și Cercetării, a fost format un grup de lucru din 27 de experți, inclusiv 2 experți din domeniul sportului, care elaborează cerințe minime necesare pentru ca sălile și terenurile sportive să corespundă standardelor Uniunii Europene.

Cu toate acestea, până la realizarea acestui deziderat, Ombudsmanul Copilului contează pe susținerea și implicarea autorităților publice locale de nivelul II în ceea ce privește securizarea spațiilor de agrement și asigurarea unui mediu sigur și favorabil creșterii și dezvoltării copiilor. Astfel, reieșind din prevederile art. 43, alin. (1), lit. g) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, Consiliul raional „decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și altor obiective din domeniul economic, social, medical, comunal și de agrement de interes raional”.

Luând în considerare cele menționate supra, precum și în temeiul articolului 24 alin. (1) lit. d) al Legii nr. 52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), Avocatul Poporului pentru drepturile copilului

RECOMANDĂ:

- Includerea pe ordinea de zi a ședințelor Consiliului raional/municipal a subiectului siguranței copiilor pe terenurile sportive, în exercitarea dreptului acestora la odihnă și recreere, cu participarea primarilor localităților din raion;
- Stabilirea acțiunilor concrete în vederea identificării, evaluării stării de fapt, verificării și securizării terenurilor sportive de pe teritoriul raionului, precum și a persoanelor responsabile care vor asigura acest proces;
- Includerea pe ordinea de zi a ședințelor consiliilor locale a subiectului securității copiilor pe terenurile sportive;

- Organizarea și desfășurarea activităților/campaniilor de informare cu privire la acest subiect (tehnica securității în timpul utilizării terenurilor, drepturile și libertățile copiilor, responsabilitățile și obligațiile adulților, etc.);
- Fortificarea și eficientizarea funcționării mecanismului de cooperare între toți actorii din domeniul drepturilor copilului și nu numai în ceea ce privește identificarea și raportarea potențialelor împrejurimi/situații de risc la care ar putea fi supuși copiii;
- Monitorizarea sistematică a spațiilor de agrement și întreprinderea tuturor măsurilor care se impun în vederea prevenirii unor situații tragice pe viitor;
- Monitorizarea implementării corespunzătoare a prezentelor recomandări atât la nivel raional/municipal, cât și local.

În acest context, atragem atenție asupra prevederilor art. 24, alin. (3) din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul): „Autoritatea sau persoana cu funcție de răspundere care a primit avizul este obligată să-l examineze în termen de 30 de zile și să comunice în scris Avocatului Poporului despre măsurile luate în vederea remedierii situației”.

Cu respect,

Coroi V.

Vasile COROI,
Avocatul Poporului pentru drepturile copilului

Ex. Maria Talmazan
 Tel. 060002664
 E-mail: maria.talmazan@ombudsman.md